

Effektiv Handel
Tatjana Bogdanovic
Tel. 0702674319
tatjana.bogdanovic@tullverket.se

Datum
2014-03-11
Ert datum
2013-12-20

Dnr
STY 2014-27
Er referens
N2013/5588/ENT

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Tullverkets synpunkter på SOU 2013:80 Ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen

Tullverket ställer sig på ett övergripande plan positiv till utveckling som minskar och förenklar uppgiftslämnande för företag. Tullverket avstyrker dock förslagen om att skapa en servicetjänst och en ny myndighet, Företagsdatamyndigheten. Som medlem i E-delegationen ställer sig Tullverket även bakom de synpunkter på SOU 2013:80 som E-delegationen presenterar. Nedan preciseras Tullverkets kommentarer.

Tullverket vill också inledningsvis påpeka att det är av högsta vikt att berörda myndigheter ges möjlighet att lämna synpunkter på de förslag som framkommer i arbetet enligt Tilläggsdirektiv till Uppgiftslämnarutredningen (N2012:01), när ett slutligt förslag presenteras.

Tullverkets förändringsarbete

Inom EU pågår sedan en tid ett förändringsarbete som syftar till att alla tullmyndigheter ska bli e-myndigheter, det vill säga att all informationsöverföring ska hanteras elektroniskt. Tullverkets uppgiftskrav kommer att förändras i och med införandet av den nya EU-lagstiftningen i form av UCC (Union Customs Code) med tillhörande tillämpningsföreskrifter. Grundregeln enligt UCC är att uppgiftslämnandet ska ske elektroniskt. Inom ramen för Electronic Customs (eCustoms) ska alla obligatoriska uppgifter lämnas på ett standardiserat sätt, vid en plats, för alla import- eller exportformaliteter och, om uppgiftslämnandet sker elektroniskt, bara vid ett tillfälle. Tullverket har kontakt med både utländska och svenska företag och en förenkling av uppgiftslämnandet bör ta hänsyn till hanteringen av båda dessa grupper.

Tullverket står således inför stora utmaningar de kommande åren. För att underlätta arbetet inom detta specifika område kring samordning av uppgiftskrav anser Tullverket att SOU 2013:80 (slutbetänkandet) bör ta hänsyn till de initiativ som tas såväl på EU-nivå som globalt. Det kvarstår att utreda om tullagstiftningen tillåter att uppgifterna istället begärs in av en annan myndighet.

Aktuella rättsområden

Tullverket anser vidare att slutbetänkandet måste ta hänsyn till vad de respektive myndigheternas registerlagstiftning reglerar. I delbetänkandet behandlas väldigt kort vilken inverkan denna registerlagstiftning har på slutbetänkandets förslag. Tullverket förutsätter att denna fråga kommer att behandlas närmare. Att myndigheternas registerlagstiftning tillåter informationsutbyte är en grundläggande förutsättning för att den i slutbetänkandet föreslagna lösningen skulle vara genomförbar.

I Tullverkets registerlagstiftning finns reglerat vad gäller direktåtkomst både avseende andra myndigheter och enskilda och även reglering kring utlämnande av uppgifter till enskilda på medium för automatiserad behandling. Rättsliga frågor i anknytning till Servicetjänsten, får som Tullverket ser det direkt påverkan på hur Tullverkets och andra myndigheters registerlagstiftning är utformade.

Vidare anser Tullverket att frågan om sekretess inte enbart löses genom den sekretessbrytande bestämmelse som omnämns i slutbetänkandet utan frågan måste också analyseras med utgångspunkt i den reglering gällande direktåtkomst som finns i respektive myndighets registerförfattning.

Informationshanteringsutredningen – med det övergripande uppdraget att se över registerförfattningarna för myndigheternas behandling av personuppgifter och angränsande frågor - ska slutredovisa sitt uppdrag den 1 december 2014. Tullverket anser att det är av stor vikt att informationshanteringsutredningens arbete beaktas.

Med hänsyn till myndigheternas registerförfattningar ställer sig Tullverket därmed frågandet till om skapandet av Servicetjänsten överhuvudtaget är tillåtligt. Tullverket avstyrker därför att en sådan tjänst skapas.

Uppgifter och uppgiftskrav

Vad avser kartläggningen av företagens uppgiftskrav anser Tullverket att den inte bör ses som heltäckande, komplett eller avse nuläget. Anledningen är att kartläggningsarbetet utgått från databasen Malin som inte har uppdaterats på flera år. Redan i sina synpunkter om delbetänkandet framförde Tullverket samma sak.

I Servicetjänsten avser man att skapa Att göra listor för företagen utifrån SNI-kod. Tullverket menar att tanken är god men att det samtidigt är viktigt att säkerställa att listorna blir heltäckande.

Servicetjänstens tekniska lösningar

Slutbetänkandet lämnar frågan öppen om hur tidplanen för ett införande ser ut. Det är viktigt att olika initiativ, lösningar och införanden går i takt så att det är tydligt när Tullverket ska ha anpassat sina e-tjänster. Tullverket måste så långt som är möjligt tidsmässigt anpassa de förändringar som vi blir ålagda att göra till de förändringar som krävs inom ramen för eCustoms.

Vad gäller Servicetjänstens auktorisering så måste en modell för auktorisering mellan Servicetjänsten och myndigheterna överensstämja med myndigheternas modeller vad avser användare, roll, verksamhet och behörighet. Inom eCustoms pågår för närvarande två projekt som har stark anknytning till vad som föreslås i slutbetänkandet vad gäller auktorisering och autentisering.

I slutbetänkandet framgår det inte om det finns krav på loggning och uppföljning av händelser, det vill säga när användaren tagit del av uppgiftskrav eller har lämnat in en handling. Det framgår inte heller var detta är planerat att ske, till exempel i någon slags loggtjänst. Inte heller framgår det hur myndigheterna kommer att kunna ta del av logguppgifter. Det är i slutbetänkandet även svårt att utläsa huruvida regelverk för loggning kommer att följas. Tullverket anser att det är av högsta vikt att kunna se spårbarheten i ett ärende, det vill säga när företaget lämnat en uppgift eller en handling att företaget tagit del av viss information, och att Tullverket i slutändan ska kunna följa upp detta. Ytterligare en fråga som kvarstår är hur inloggningen kommer att fungera i praktiken: blir det två inloggningar eftersom företagen inte är tvingade till att ansluta sig till Servicetjänsten utan även kan sköta sina ärenden direkt via berörd myndighet? Tullverket anser att det är av högsta vikt att dessa frågorna utreds.

Vad gäller funktionen Att göra listan, så är det i dagsläget svårt att se hur funktionen fullt ut skulle kunna anpassas till Tullverkets verksamhet. Tullverket ser därför slutbetänkandets sammanfattande förslag om att göra det möjligt för myndigheterna att tillhandahålla andra sätt att fullgöra uppgiftskraven som ett måste.

Ny myndighet

Tullverket avstyrker förslaget om en ny myndighet, Företagsdatamyndigheten, som ska ansvara för Uppgiftskravsregistret och Servicetjänsten. Skapandet av en sådan myndighet skulle medföra en större komplexitet vad gäller roller och ansvar. Det är av vikt att arbetet med att förenkla och minska uppgiftslämnandet inte sprids på för många organisationer eller myndigheter.

Kostnader och nytta

Precis som i synpunkterna över delbetänkandet vill Tullverket återigen

understryka att kostnaderna avseende myndigheternas extra börda i förhållande till företagens vinst borde analyseras. Det finns alltså anledning att ifrågasätta huruvida de förenklingar, vinster och nytta som avses uppnås för företagen står i proportion till det merarbete för myndigheterna och behovet av författningsändringar i bland annat registerförfattningar som uppkommer när Servicetjänsten skapas.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Therese Mattsson (beslutande), överdirektören Per Nilsson, biträdande avdelningschef Sofia Ekelöf, sakkunniga Jessica Fridvall och Karin Förander samt tullspecialisten Tatjana Bogdanovic (föredragande).

TULLVERKET

Therese Mattsson

Tatjana Bogdanovic

Kopia:
Finansdepartementet, Åsa Botes
VLS
RTA
IT
KC U
KC T
Redaktionen